

VZTAH CHEMICKÉHO A CHEMICKÉHO TECHNICKÉHO ZABEZPEČENÍ V PODMÍNKÁCH NOVÉ ORGANIZAČNÍ STRUKTURY ORGÁNŮ VELENÍ

Reorganizace orgánů na taktických i operačních stupních velení se významně dotkla i chemického vojska. Došlo k integraci všech druhů technického zabezpečení do jednotného technického zabezpečení zahrnující technické zabezpečení všech druhů vojsk s výjimkou týlových služeb. Vyčleněním řídicích prvků chemického technického zabezpečení z oddělení a skupin chemického vojska a jejich začlenění do řídicích prvků technického zabezpečení představuje novou kvalitu v procesu řízení jak chemického, tak i chemického technického zabezpečení.

I nadále je možné očekávat další integrační trend představovaný sloučením týlového a technického zabezpečení v jediný systém všestranného materiálního a technického zabezpečení. To bude odpovídat logistickým systémům, kterých se úspěšně využívá v západních armádách.

První etapou integrace druhů technických zabezpečení je jejich podřízení pod náčelníka vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupce velitele.

Tím vznikla situace, která vyžaduje normativně vymezit působnost a odpovědnost funkcionářů a služeb v systému chemického technického zabezpečení, neboť bychom se mohli domnívat, že z náčelníků druhů vojsk byla sejmuta odpovědnost za řízení a organizaci technického zabezpečení v jejich oblasti vynětím řídicích i výkonných orgánů z jejich přímé podřízenosti. Sejmutí této odpovědnosti je jen zdánlivé, protože návrh Polního řádu ve své hlavě 10 stanovuje, že nařízení náčelníka vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupce velitele pro technické zabezpečení je závazné pro všechny náčelníky druhů vojsk a služeb, velitele útvarů a jednotek.

Do doby zpracování tohoto článku nebyla působnost a odpovědnost řídicích orgánů chemického ani chemického technického zabezpečení vymezena žádným normativem, vydaným příslušným orgánem armády. V tomto článku se snažíme naznačit možný přístup k rozpracování této otázky, především z pohledu orgánů řízení chemického zabezpečení.

Za základní východisko pro stanovení rozsahu odpovědnosti za organizaci

chemického technického zabezpečení je třeba považovat skutečnost, že žádná činnost konaná v boji, i mimo něj, nemůže být prováděna, není-li v nezbytné míře zabezpečena materiálem, technikou a její obsluhou.

Úlohu a odpovědnost orgánů řízení chemického zabezpečení za organizaci chemického technického zabezpečení je tedy třeba spatřovat především v tom, že úkoly chemického zabezpečení mohou být stanovovány pouze v takovém rozsahu, který odpovídá úrovni chemického technického zabezpečení. Orgán řízení chemického zabezpečení může tedy plánovat a podřízeným ukládat jen takové úkoly chemického zabezpečení, jejichž plnění je v potřebné výši a kvalitě zabezpečeno chemickou výzbrojí, technikou i materiálem a vojska zvládla jeho použití v boji. Může tedy např. plánovat a podřízeným velitelům ukládat úkoly použití dýmu k maskování jednotek a objektů použitím zadýmovacích prostředků chemického vojska, budou-li tyto prostředky použitelné u jednotek určených k plnění úkolu zadýmování k dispozici v době, kdy se má úkol plnit. Příslušníci jednotek musí také umět zadýmovací prostředky použít.

Omezené zdroje chemické výzbroje, techniky a materiálu, které jsou pro plnění úkolů chemického zabezpečení k dispozici, nutí orgán řízení chemického zabezpečení plánovat a ukládat plnit jen takové úkoly, při nichž jsou chemická výzbroj a technika používány a materiál spotřebováván v nezbytném rozsahu a efektivním způsobem odpovídajícím dané situaci.

To bude v současných podmínkách činnosti vyžadovat těsnou součinnost řídících orgánů chemického zabezpečení s řídicími složkami orgánů technického a také týlového zabezpečení a mít neustále přehled o stavu chemického technického zabezpečení jednotek, útvarů, svazků i svazu po jednotlivých složkách i jako celku. V závislosti na stavu chemického technického zabezpečení a konkrétní situaci potom může řídicí orgán chemického zabezpečení provádět operačně taktické propočty možností podřízených vojsk, plánovat a efektivně řídit jejich činnost.

Protože opatření chemického technického zabezpečení mohou být realizována v průběhu boje a operace (činnosti) útvaru, svazku a svazu průběžně, bude vhodné zvažovat možnosti sil a prostředků určených k plnění úkolů po obdobích v závislosti na cyklech realizace úkolů chemického technického zabezpečení - např. po doplnění chemické výzbroje, techniky a materiálu či provedení její opravy a navrácení do sestavy vojsk.

U pluku a divize bude náčelník chemické služby udržovat nepřetržitou součinnost s důstojníkem chemického vojska ČVO 591 zařazenému ve skupině vyzbrojování a technického zabezpečení. Rozhodující otázky chemického technického zabezpečení plnění úkolů chemického zabezpečení bude náčelník chemické služby pluku a divize osobně projednávat s náčelníkem vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupcem velitele pluku a divize. Na stupni svazu budou tyto úkoly řešeny náčelníkem chemického vojska nebo příslušníkem jeho oddělení s náčelníkem skupiny chemické techniky ve správě vyzbrojování a technického zabezpečení svazu.

Orgán řízení vyzbrojování a technického zabezpečení řeší celou oblast vyzbrojování a všech druhů technického zabezpečení. Vedle svých vnitřních prvků řízení, které organizují jednotlivé druhy technického zabezpečení (pro chemické technické zabezpečení na stupni pluku a divize - důstojník ČVO 591, na stupni svazu - skupina chemické techniky) má i podřízené svazky, útvary a jednotky určené také

k plnění úkolů chemického technického zabezpečení. Z hlediska chemického vojska disponuje především prostředky pro odsun poškozené chemické techniky a opravárenskými prostředky chemického vojska.

Náčelník vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupce velitele bude tedy v oblasti chemického technického zabezpečení odpovídat na zabezpečení podřízených jednotek, útvarů a svazků stanovenou normou chemické techniky, výzbroje a materiálu, za řízení provozu a ošetřování podvozku a speciální nástavby chemické techniky a materiálu.

Chemické technické zabezpečení bude organizovat na základě výsledků součinnosti a požadavků náčelníka chemické služby (vojska) a požadavků podřízených velitelů. Doplnění chemickým materiálem a jeho odsuny bude řešit v těsné součinnosti s náčelníkem týlu - zástupcem velitele.

Náčelník týlu - zástupce velitele řeší, z hlediska potřeb chemického technického zabezpečení, především dopravní úkoly. Na dopravních prostředcích svazků, útvarů a jednotek materiálního zabezpečení je převážena chemická část technického skladu útvaru a svazku. Tyto dopravní prostředky mohou ve zvláštních případech realizovat i přisun chemického materiálu k doplnění podřízených stupňů, případně odsun přebytečného materiálu a materiálu určeného k opravám. Častěji budou jednotky materiálního zabezpečení odebírat materiál ve skladech nebo výdejních místech nadřízeného zásobovacího orgánu.

Orgány týlu řeší dopravní úkoly i z hlediska potřeb chemického technického zabezpečení v součinnosti a na základě požadavků orgánů řízení vyzbrojování a technického zabezpečení.

Z uvedeného možného modelu vazeb systému chemického a chemického technického zabezpečení je možné vyvodit, že za realizaci chemického technického zabezpečení ponese odpovědnost:

1. Orgán řízení chemického zabezpečení - NCHS, NCHV:

- sladění úkolů chemického zabezpečení s reálným stavem chemického technického zabezpečení v daném čase a prostoru,

- včasné předložení požadavků náčelníkovi vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupci velitele pro chemické technické zabezpečení,

- informování náčelníka vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupce velitele o změnách ve stavu chemického technického zabezpečení (ztráty, spotřeba při plnění úkolu ap.),

- obsah a metodická úroveň technické přípravy,

- včasná příprava chemické techniky a materiálu k použití.

2. Orgán řízení vyzbrojování a technického zabezpečení - NVTZ-ZV:

- zabezpečení chemickou technikou, výzbrojí a materiálem v souladu s plánovanými úkoly chemického zabezpečení podle požadavků NCHS, NCHV,

- organizace a provádění odsunu a oprav poškozené chemické techniky a materiálu, její ošetřování a exploatace,

- vytvoření stanovené výše pohyblivých zásob chemického materiálu na jednotlivých stupních,

- včasné předložení požadavků náčelníkovi týlu - zástupci velitele na zabezpečení dopravních úkolů,
- informování NCHS, NCHV o změnách ve stavu chemického technického zabezpečení,
- odborný obsah technické přípravy,
- připravenost techniky a materiálu k bojovému použití,
- technické odsuny velké chemické techniky.

3. Orgán řízení týlového zabezpečení - NT-ZV:

▲ včasné splnění úkolů manipulace s chemickým materiálem v technickém skladu (v chemickém skladu),

▲ včasné splnění dopravních úkolů při řešení zásobování a odsunu drobného chemického materiálu.

Náčelník chemické služby (vojska) je povinen:

- mít na základě součinnosti s NVTZ-ZV operativní přehled o stavu chemické techniky, nedostacích v jejím provozu, opravách, odsunech a zabezpečení chemickým materiálem,
- znát počet a stav techniky, výzbroje, munice u podřízeného svazku, útvarů a jednotek chemického vojska, možnosti odsunů, oprav výzbroje techniky, doplnění munice a jiného technického materiálu do zahájení boje a v jeho průběhu,
- s NVTZ-ZV osobně sladovat opatření technického zabezpečení při řízení podřízeného svazku, útvaru a jednotek chemického vojska,
- předkládat požadavky na chemické technické zabezpečení v období plánování technického zabezpečení náčelníkovi vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupci velitele.

Obsah součinnosti NCHS (divize, pluku) s náčelníkem vyzbrojování a technického zabezpečení - zástupcem velitele:

- organizace chemického zabezpečení útvarů a jednotek technického zabezpečení divize (pluku),
- organizace chemického technického zabezpečení a technického zabezpečení podřízených jednotek chemického vojska,
- počty výzbroje a techniky u podřízených jednotek chemického vojska,
- způsob doplňování municí a technickým materiálem všeho druhu u podřízených jednotek chemického vojska,
- organizace vyprošťování a odsunů poškozené techniky podřízených jednotek chemického vojska,
- prostory provádění oprav a jejich organizace pro chemickou techniku a materiál,
- opatření chemického technického zabezpečení pro jednotlivé prvky bojové sestavy.

Obsah součinnosti NCHV svazu s náčelníkem správy vyzbrojování a technického zabezpečení (skupinou chemické techniky):

- organizace chemického zabezpečení u technických svazků a útvarů,
- organizace chemického technického zabezpečení a technického zabezpečení u podřízeného svazku a jednotek chemického vojska,
- počty výzbroje a techniky u podřízených svazků a jednotek chemického vojska,
- způsob doplňování municí a technickým materiálem u podřízeného svazku a jednotek chemického vojska,
- organizace vyprošťování a odsunů poškozené techniky u svazku a jednotek chemického vojska,
- prostory provádění oprav chemické techniky,
- organizace chemického technického zabezpečení pro jednotlivé prvky operační sestavy.

Svým článkem jsme chtěli naznačit, že začleněním orgánů řízení chemického technického zabezpečení do řídicích orgánů vyzbrojování a technického zabezpečení nebyla odpovědnost za organizaci a řízení chemického technického zabezpečení z orgánů řízení chemického zabezpečení sejmuta. Náčelník chemické služby útvaru, svazku a náčelník chemického vojska musí při organizaci chemického zabezpečení vždy brát v úvahu úroveň chemického technického zabezpečení daného stupně velení jako jednoho ze základních východisek. Úroveň zabezpečení musí ovlivňovat tak, aby úkoly chemického zabezpečení byly materiálně i personálně v dostatečné míře zabezpečeny. Na druhé straně musí dbát na účelné použití těchto sil a prostředků. Právě v tomto tkví jeho nezastupitelné místo v systému řízení chemického technického zabezpečení.